

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápalya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illet minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápalya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felölös szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hírnemű árak:

Egy évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 189. szám.

Kedd, augusztus 18.

Magyarország és Európa.

Nagybecskerek, augusztus 18.

Ezer évvel ezelőtt száguldó lovas csapatokról, porfellegekről, füstoszlopokról, égő és kirabolt városokról ismert bennünket Európa. Daliás vitézek párducz-kaczagányosan gyors lovaikon száguldoztak be Európát könnyű nyilaikkal, súlyos aczélukkal leverték a civilizált népek seregeit. Európa akkor félt tőlünk és gyűlölt minket.

Később bámulta a nemzetét tömörült népet s a gyorsan erősödő magyar államot. Bámulva az Anjouk alatt a magyar királyi udvar fényét és félté Magyarországot hadait. Corvin Mátyás vitte zenithre a magyar dicsőséget. Nem volt akkor nagyobb és hatalmasabb állam Magyarországnál. A legnagyobb fényre azonban csakhamar ráborult a legsötétebb árny. Ritkán bukott a történelemben oly magasról oly mélyre nép, mint a magyar nemzet Mohácsnál. A nagy Mátyás uralma után alig pár évtizedre megnyitott a végzetes örvény nemzetünk lába alatt.

A szerencsétlent, az elbukottat a népek úgy mellőzik és elfelejtik, mint az egyéneket. Ha a török inváziót békésen át-eresztjük magunk felett, a nyugati civilizáció legalább két századdal marad el. De feláldoztuk magunkat s elvértettünk a civilizáció kapuinak védelmében. A hálátlan Európa nem törődött bajainkkal, utóbb egészen megfélemezett rólunk. Hiába volt Corpus Jurisunk, papiros függetlenségünket Ausztriától Európa meg nem értette, s így nem sokat gondolt Ausztria egy provinciájával. A dualizmust sem fogta fel teljesen. Ezen sajtóságos államszervezet elütött fogalmaitól, s nem törte fejét ennek lényege felett s ekkép ismerete egészen hézagossá maradt.

Európa most, a millenniumi ünnepek alkalmából gyakorlati közjogi leckéket vesz. Most tapasztalatilag tanulja meg, hogy Magyarország önálló és szabad állam Ausztriától ép oly független, mint az Magyarországtól. Felismeri azt a miniszteriumot, hogy a kettős monarchia a két állam külön szervezete dacára, kifelé bir az egységnek oly hatalmával, a minővel a régi birodalom sohasem birt.

De még egyebet is megtanul Európa. Megtanul megismerni bennünket. Ezer év előtt a magyar nemzet bejövetele a népvándorlás utolsó hullámcsapása volt, s a népvándorlás nem történt kegyetlen pusztítások és hatalmas rombolások nélkül. A betörő magyarság talán kevésbé volt kegyetlen, mint voltak a german népvándorlók; de bizonyára ők is nagy romlásra voltak a bár akkor még csak kezdetleges civilizációknak. Európa most láthatja, hogy a magyar nemzet a civilizációknak nemcsak részese, hanem egyszersmind terjesztője nyugot és kelet meggyén. Európa fényes kulturállamot talál most itt, mely csak alig néhány évtizeddel ugyan s ekkép rajta vannak a hevenyészés nyomai; de mégis a kulturának oly szilárd alapjaival bir, a melyek elbírják a gyors fejlődés mozgalmait. Es színről-színre látva a magyar nemzetet, Európának sok téves fogalma oszlik el és javul meg. Gavallér természetünket Európa mindig ismerte, most azonban azt is tapasztalja, hogy gyakorlati gazdaságilag és kulturailag hatalmasan fejlődő nemzet vagyunk. Szabad intézményeink a legelső

közé tartoznak Európában, s tudunk élni szabadságunkkal, mint a legkomolyabb nemzetek. A mi pedig misszióink politikai részét illeti, Európa nemcsak azért tartozik hálával nekünk, hogy a török hatalom rajtunk törött meg, hálával tartozik azért is, mert a magyar hazát a germán és szláv közt alapítva meg, nemzetünk természetes kiegyenlítője a szláv és germán ellentétének. Ha a magyar hódítás a déli és keleti szlávokat szét nem választja a nyugatiaktól, s ha egyáltalán a szláv alakulást fel nem tartóztatja és részben meg nem törli a magyar állam létesítése, úgy a kelet szláv praeponderenciát kap vala a latin germán nyugat felett. És talán az utóbbira nézve szerencsétlenül kezdődtek, vagy tán már végződtek volna azon nagy mérközések, melyek előbb-utóbb okvetlenül bekövetkeznek.

Nemzetünk tehát kiváló alkalmat nyújt arra, hogy Európa megismerjen és értékünk szerint becstüljön bennünket. A műveltség minden nyelvén szerteszét viszik a hírlap-tudósítások a ránk vonatkozó ismertetéseket. A ki tehát nem is jött el személyesen nemzeti ünnepeink látványosságának szemlélésére, hírlapjai útján vesz gyakorlati leckét Magyarországot viszonyainak ismeretéből.

Az interparlamentáris kongresszus. Egy könyv-matroszt jelentő Bukarestből, hogy Sturza miniszterelnök bizalmasabb hívei közül néhányat a Budapesten tartandó interparlamentáris kongresszuson való részvételre akar bírni, ez ideig azonban még semmi határozatot sem hoztak ez irányban. Ha a kiválóbb parlamenti férfiak néhány tényleg a részvétel mellett nyilatkozik, a konzervatív sajtó ez ellen nem foglal állást.

A közigazgatási bizottság.

Nagybecskerek, augusztus 18.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága Rónay Jenő főispán elnöke alatt folyó évi augusztus hó 17-én tartotta meg rendezési ülését, melyen jelen voltak Nikolics Fedor báró v. b. t. t., Kovács Agoston, Vécsey István, Rónay Ernő, Babics József, Csávossy Gyula és Vinczehid Izso választott, továbbá dr. Dellimanich Lajos alispán, Feilitzsch Berthold báró főjegyző, Steinbach Antal kir. tanfelügyelő Szobotka Rezső kir. főmérnök, államépítészeti hivatal főnök, Kéler Akos m. ügyész, dr. Mihajlovich Ödön árvasszéki elnök, Rigó István tb. m. főjegyző, Hegedüs János kir. anyakönyvi felügyelő, hivatalbéli tagok és Weinrich Vilmos m. aljegyző, bizottsági jegyző.

Az ülésnek elnöki szívélyes megnyitása után következtek az elnöki bejelentések s ezek megtörténével áttért a bizottság a tárgysorozati ügyek tárgyalására.

Első sorban a m. kir. pénzügyigazgatási ügyeket vették elő s tárgyalták le. Beterjeszté ezután a kir. pénzügyigazgatási előadó az 1896. évi július havi adókezelési állapotokról jelentését, melyből kitűnik, hogy az elmúlt hó ban befolyt:

egyenes adóban . . . 95,510 ft 89 kr.

hadmentességi díjban . . . 1,035 ft 61 kr.

Ezzel szemben pedig 1895. évi július hónapban befolyt:

egyenes adóban . . . 79,266 ft 05 kr.

hadmentességi díjban . . . 583 ft 28 kr.

Ezerint a folyó évi július havi befizetés; eredmény a múlt év havának eredményéhez képest nagymérvű javulást tüntet fel, azaz összesen 17 ezer frittal több folyt be, mint az elmúlt évben.

Az elmúlt hó végével maradt hátralék:

egyenes adóban . . . 4.075,249 ft 40 kr.

hadmentességi díjban 146,132 ft 25 kr.

Befejezésül jelenti a kir. pénzügyigazgató, hogy az adóösszeírás az 1896. évre érvényes adókezelési munkálatok körül befejezve van, csupán a III. osztályu kereseti adó és a nyilvános számadásra kötelezett egyletek adója nincs még mindenütt bizottságilag megállapítva.

A megyei főorvosnak múlt havi közegészségügyről tett jelentése szintén kielégítőnek mondható, a fertőző betegségek közül csak a vörheny lépett fel nagyobb számmal, míg a difteritis-esetek apadóban voltak.

A vármegye területén levő kir. ügyészségek jelentései is megnyugtató állapotokról tesznek tanúságot.

Az államépítészeti hivatal főnöke az eddigi munkálatok haladásáról kedvezően nyilatkozik, ellenben nagy és végzetes akadálynak jelzi azt, hogy a vármegye közönségét terhe ő utadók elég erőlyesen be nem hajtván, jelenleg az utipénztár oly üres, hogy a tervbe vett munkálatok egyáltalán keresztül nem vihetők. Kéri ennélfogva a felelősségnek kimondását és illetőleg a hátralékoknak pénzügyi közegek általi erőlyes és gyors beszedését elrendelni. Ezen kérdés hosszúságos megvitatása után határozatilag kimondatott, hogy tekintve a nyomasztó termés és árvízszonyokat és hogy a szigorított végrehajtás a kívánt eredményt ugysem biztosítaná, egyelőre utasítassék a vármegye alispánja, hogy a főszolgabíráknak adandó szigorú utasítással az utadóhátralék eredményes befizetése előmozdításáért és csupán ezen eljárás eredménytelensége esetében mondassék ki és pedig a legközelebbi ülésen a dologi végrehajtás alkalmazása.

A kir. tanfelügyelőség jelentésében az iskolai haladás örvendetes voltáról tesz említést és ennek főbiztosítókaként jelzi, miszerint az állami iskolák és ovodák megyszerte mind nagyobb elterjedésnek örvendenek.

Ezzel a gyűlés tárgysorozata kimerítettén főispán a közigazgatási bizottság ülését annak kijelentésével rekesztette be, hogy a jövő havi ülést szeptember hó 10 re tűzte ki.

Alapkövetél a zsidótemplomban.

Nagybecskerek, augusztus 18.

A nagybecskereki izraelita imaház teljesen elkészült már s most a maga teljes pompájában hirdeti az Isten dicsőségét. Sok fáradságba, küzdelmébe került a hitközségnek, míg annyira tudta vinni, hogy létesülhessen az a terv, melyet mindannyian oly epedve óhajtottak. A teljesen kész templom alapkövének letételére pedig nem választhatk volna külön napot a tegnapiánál, mert a felavatás alkalmával egyuttal volt alkalma a hitközségnek bemutatni bazarosságát loyaltásával együtt. Örökké emékezetes ünnep marad a tegnapi, mert a haza ezeréves fennállásának esztendejében ment végbe, előestéjén azon szeretett király születésnapjának, a ki csak nemrég adta számtalan ízben tanujelét annak, hogy alattvalóit valláskülönbség nélkül részesíti fejlődési kegyeiben.

A felavatáson megjelentek az összes hatóságok, testületek s a templom azonfelül szűfőlség megtelt előkelő közönséggel. Ott volt Rónay Jenő főispán, dr. Dellimanich Lajos alispán, báró Feilitzsch Berthold főjegyző, dr. Perisits Zoltán helyettes polgármester vezetésével a városi tisztikar, a törvényesek küldöttségét dr. Duk a László kuriai bíró vesette. Megjelentek továbbá a hitközségek.

A hivatalos melléklet nélkül.

honvéd és közös-hadseregbeli katonatisztek, pénzügyigazgatóság, dr. Demkó Pál és Papp Géza országgyűlési képviselők, Hadfy Döme kir. közjegyző, királyi ügyészség, a községi tantestületek, tanfelügyelőség, adóhivatal, posta és távirtdohivatal és még azonkívül a város színe-java.

A templom történetéből.

Az emlékirat nyomán közöljük a templom történetéből a következőket: Maga a hitközség még a múlt században, 1785-ben keletkezett, az első templom telkét pedig 1831-ben váltották meg. Az építéshez azonban csakis tizennégy év múlva fogtak hozzá, de csakhamar félbe kellett szakítani a megkezdett munkát, mert a hitközség szegény volt és nem győzte a költségeket. Jozsviu emberbarátok, különösen pedig borbái Gyertyánffy Daniel Torontálvarmegye kir. helytartója segítségével azonban mégis annyira jutottak, hogy az 1847-ik év végén a templom elkészült.

Ezt az imaházat használták a hívők egész 1882-ig, a mikor már annyira megrongálódott, hogy oszlopokkal támogatták, nehogy összerokkajon. Vegre azután belátták az illetékeseknek, hogy az elcsúfított templomban nem lehet az istentiszteleteket végezni és mindinkább meg erősödött az a terv, hogy új templomra van szükség. Dr. Schvarcz Mihály lelkesedett leginkább az eszme keresztül vitele iránt és az ő fáradozásának is lehet köszönni a mostani remek templomot, mert annyira vitte a dolgot, hogy az előjáróság megoizta Baumhorn műépítész a terv elkészítésével.

1894. évi április elsején kezdődött meg az új templom építése, de a legnagyobb buzgalom dacára sem épülhetett fel ugyanazon év szeptember elsejére. Sok időre volt szükség, míg elkészülhetek minden szükségesséi és átadhaták rendeltetésének.

A fölvatás.

A templomi ünnepély, a melynek kezdete alkalmával már szorongásig megtelt a templom, bevezető karénnel kezdődött, melyet nagybecskerei műkedvelők és az egyesített énekkarok adtak elő.

Ezután következett dr. Mangold Samu elnöki megnyitása. Rövid szavakban vázolta azt a küzdelmet, melynek eredményeképpen annak dacára, hogy a hitközség igen szegény, mégis itt diszeleg az új templom a haza és a zsidó vallás dicsőségére. Vegül fogadást tesz a hitközség nevében, hogy ezentúl is úgy mint eddig, csakis a tiszta vallás és a hazafiság fog e helyről hirdetni.

Löffler József hitközségi jegyző felolvasta az emlékiratot, mely után az elírások következtek a következők sorrendben: Rónay Jenő főispán, dr. Dellmanics Lajos alispán, báró Feilitzsch Berthold főjegyző, dr. Duka László tabáni bíró, Steintach Antal tanfelügyelő, Kovách Agoston kir. tanácsos, Láng Ferencz helyettes pénzügyigazgató, dr. Demkó Pál és Papp Géza országgyűlési képviselők, dr. Perisits Zoltán helyettes polgármester, Szalay József ev. ref. lelkész, dr. Klein Mór főbíró, Matiegka Vilmos közös-hadseregbeli és Olchvary Ödön honvédőrnagyok, Vecsey István ügyvéd, Hadfy Döme kir. közjegyző, Baumhorn Lipót a templom tervezője, Kucsera Method az építője és Winter Miksa városi mérnök.

Az emlékiratot tokba tették, lepecsételték, elhelyezték egy ládagszerecsébe, azután átadták Kucsera Methodnak, ki elvitte azt a helyére, hol az utolsó követ és vakolatot tették rá a következő sorrendben: Rónay Jenő, dr. Klein Mór, Baumhorn Lipót, Kucsera Method, Mangold Samu és Weisz Izidor.

Az istentisztelet zoltárral kezdődött, majd karénnel folytatódott. Dr. Klein Mór remek hitszónoklata közben Mangold Samu és Weisz Izidor hitközségi elnökök meggyújtották a gyertyákat, az előjárók pedig kihozták a thórákat.

Dr. Klein mája után, melyet a királyért és az uralkodóháziért mondott, a Szó:at fejezte be a szép ünnepélyt.

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 31. Rendkívüli városi közgyűlés.
Szeptember 10. Közigazgatási bizottság ülése.
A gőzfűtő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nőtől részben kedden és pénteken délután.

— **A király születésnapja Nagybecskereken.** O felsége születése napját az idén is a régi fénytel és hódoló tisztelettel ünnepelte meg Nagybecskerek város hazafias közönsége. Még a tegnapi nap folyamán kitűzték a köz és magán-épületekre a nemzeti színű zászlókat, este nyolc órára pedig fénytengerben uszott az egész város, mert nemcsak a Hunyadi utcán voltak az ablakok kivilágítva, de a mellékutcák, sőt Amerikának egész első része is egyaránt kifejezte hazafiságát avval, hogy ha más nem, hát egy szerény lámpát tett az ablakába. Lobogódiszben tarkállott a város és remek látványt nyújtott a nappalszerű világlósság. A hatalmas emberáradat a vármegeháza elé vonult, hol fényárban találta a király embernagyságu arcképét. Az utcákat zeneszóval sokadalom járta be, míg a begapartitűzoltó telepről mozsarak durrogása vegyült bele az estéli zajba. A mai ünnepesség éppen úgy dicéri a hatóságok, mint a város közönségének loyális, szerető ragaszkodását urunk, királyunk felkent személye iránt. A király születése napjának alkalmából rendezett ünnepies isteni tiszteletek elseje tegnap este volt a zsidótemplomban egybeolvastva az alapkövetéssel. — Ma délelőtti a főtéri róm. kath. templomban volt fényes isteni tisztelet, melyen Fonyó adminisztrátor pontifikaltaszkasossegédlettel. A misefényetnagyban emelte Nocker egyházi karnagynak remek szólója. Credo előtténekelte Rossini „Stabat mater“-ját azon a gyönyörű behizelő tenorhangon, a mely eddig is oly méltó feltűnést keltett. Nem lehet megemlíteni nélkül hagyni Jokly Irma kisasszonyt sem, ki Sanctus előtt Marchesi „Domine salve fac . . .“ hymuszával gyönyörködtette az egybegyűlt ajtatos közönséget. Az összes hivataltestületek élén megjelent Rónay Jenő főispán diszmagyarban. Ott láttuk még a város számos notabilitásait, kik közül igen sokan szintén diszmagyart viseltek. Az ünnepi mise alatt a helyben állomásozó honvédség egy diszszakasza adta meg pompás preczizitással a szokásos disz sor-tűzet. A kora délelőtti órákban ünnepélyes isteni tisztelet volt meg a református templomban is, a róm. kath. isteni tisztelet után pedig a g. keleti templomban.

— **Kinevezés.** O Felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Kemény Gyula nsztmikói kir. járásbíró a besztercebányai kir. ügyészséghez ügyészé nevezte ki.

— **A verseczi püspök beiktatása.** Zmajnovics püspök beiktatásáról a következőket írják: A püspök fogadása imponáns volt. Mikor leszállt a vasúti kocsi, szüenni nem akaró lelkesült éjén- és zsvió kiáltásokkal üdvözölték. Ezután Palfy Elemér főispán magyar, Seemayer Janos kir. tanácsos, polgármester német és Szavic György gör. kel. hitközségi elnök szerb nyelven tartott üdvözítő beszédet, mire a püspök minden egyes nyelven válaszolt. Beszédeiben kiemelte, hogy jól esnek neki a rokonszenv e szép nyulvánulási és igéri, hogy minden tehetséget az egyház és a haza javára fogja érvényesíteni. Ezután a püspök és kísérete mintegy száz hintón bevonult a fellobogzótt és feldisznított városba. Utközben a házak legnagyobb része fel volt lobogozva; az ablakokból szönyegek, virággurindok csüngtek alá. Az utcákon mindenütt ünnepelő közönség. A Alexi-templomnál a püspök kiszállt kocsijából és a papság kíséretében gyalog folytatta útját a püspöki székesegyházba, áldást osztogatva a mindenfelől összesereglett hívőknek. A székesegyházban a püspök hálaadó istentiszteletet tartott, mire bevonult a püspöki székházba, hol az egyházmegyei tanfelügyelő üdvözölte. Ezután következtek a tisztelegések. Palfy Elemér főispán látogtatása után Seemayer Janos kir. tanácsos, polgármester vezette elő a város tisztakarát, mire a különböző vallásfelekezetek képviselői stb. tisztelegtek. A tisztelegések csak esti 8 óra után értek véget, mire szerenádöt és faklyamenetet adtak a püspök tiszteletére. Délben bankett volt a püspöki székházban. Röviddel a püspök bevonulása előtt a diadalkapu teljesen legett. Nagy szerencse, hogy ez meg bevonulás előtt történt, mert később nagy baj számazhatótt volna belőle. Azt hiszik, a tüzet gnosz kéz rakta, hogy megzavarja az ünnepségeket.

— **A pancsova—petrovoszellói vasut.** Bene József kir. főmérnök, a kereskedelmi miniszterium kiküldöttje a napokban ejtette meg a pancsova—petrovoszellói vasuton a műtanrendőri bejárást megelőző helyszíni szemlélt. Maga a műtanrendőri bejárást folyó hó 22-én fog eszközölni, a mikor is nyomban átadják a vasutat a forgalomnak. E vonallal ime létrejött egy gazdag vidéken át az összeköttetés Verseczczel, a mit Pancsova testvérvárosa is bizonyára örömmel üdvözöl. A napokban megszemlélte a vonalat az állami vasutak szegedi üzemeltetője, Enyedi Géza is és a látottak felett teljes megelégedésnek adott kifejezést. Azon helyzetben vagyunk immár, hogy új menetrendet is közölhetjük:

Pancsováról indul: délután 2 óra 26 perczkor és este 8 óra 39 perczkor.

Pancsovára érkeznek: reggel 6 óra 33 perczkor és délelőtt 11 óra 34 perczkor.

— **Őszi hangulat.** Semmisen állandó a nap alatt. A szép nyári estéknek is vége immár és szomoruan konstatálja a szerelmes ember a napok rohamos rövidülését. Néhány héttel ezelőtt ugy esti kilencz órákor, a forró vérű szeladon még észrevehette a rizsport bájos szerelmese arcán, olyan világos volt az idő. Ma már nyolc órákor szurok sötétség borulna a tájra, ha nem pislognának az utcákon a villamos lámpák. Most már csak a holdvilágos esték szépek. A hold, a poetáknak ez a jó barátja, bőven hullatja sugarait lefelé a földre, elhomalyosítva a lámpákat és a világlósság terjesztésnek egyéb ellenségeit. De hát a holdas esték ritkák, néha tünedeznek csak fel az égen a csillagok, de legtöbbször felhők borítják el az eget, koromsötét felhők, melyek rémülettel töltik el a sétálni kívánkozókat keblét, mert nem lehet tudni, hogy melyik pillanatban erednek meg s rendeznek holmi kisebb fajta vízőzont, a mi dacára annak hogy a felüldülés jól esik és az utóbbi időben kutya meleg napokban volt részünk; — mégsem lehet valami kellemes. Mikor elharangozzák este a nyolcz órát, a nyárspolgár kinéz az ablakán s ha látja, hogy felhős az ég, szépen visszadugja fejét és felkeresi a puha párnákat. Milán cigány pedig szomorkodva adja tudtára a kaszinóban annak a rendíthetetlen 2—3 törzsvendégnek, hogy hány gyöngye volt a falunak. Alig vesszük észre, itt lesz lassan az ősz is, nemsokára hullani kezd a fáról a lomb, a melyet ezután fölkap szárnyaira az a bizonyos szél és viszi tovább.

— **Rejtélyes halál.** Hefy Anasztáz perjámosi gyógyszerész, Hefy Ignacz országgyűlési képviselő unokaöccsét tegnap reggel halva találták az agyában. Hefy, a ki álmólággal megbeteg volt, az utóbbi időben almatlanságban szenvedett és visszavonultan élt. Tegnap éjén azonban töbörk tárcaságában mulatott a szállodában és midőn este haza ment, semmi baja sem volt. Valószínű, hogy nem bírt elaludni és ezért morfiomot vett be, a mi elaltatta őrára. Ez ügyben megindították a vizsgálatot. A halottat atszállítják Lippára és az ottani temetőben helyezik örök nyugalomba.

— **Az ügyvéd szervei.** A Pancsován Feymann Gyula ügyvéd szerkesztése alatt megjelenő „Határőr“ vasárnapi száma hozza a következő jözü hirt: Az ügyvédnek legyen esze, mert az gyakran kiségi a bajból. Legyen fantáziája, mert különösen az alpereseknél az gyakran szükséges. Legyen emlékező tehetsége, mert különben nem tud precedensre hivatkozni, noha ebben a fantázia is segít. Summasummarum: legyen jó feje, de legyen jó szeme, füle, orra, hogy meglassa, meghallja, hogy megérezze az alkalmas pillanatot s ahhoz alkalmazkodhassék. Legyen jó szája, melle, tüdeje, mert csak ezek birtokában hirdetheti vendence igazságát. Legyen keze, lába, mert sokat kell írnia, még többet futnia. Legyen jó gyomra, mert sokat kell elnyelni s legyen jó idegzete, mert ez adja meg a hideg vért. Legyenek a jó szerveken kívül tulajdonságai: szellemi éleslátás, rokonszenv, beátás, jó modor, türelem, elnezés, néha nagylelkűség, előzékenység, munkakedv, ambíció, egészség, elegancia, reprezentáció, alaposág, gyorsaság, szellem, törvénytudás, tapintat, szépsézetű érzék, meggyőző előadás, logika, emberismeret, világismeret, jud cizum, szerénység. Es mindezekért Pancsován megállapítanak egy 100 frtos perben 5 frtot. Hány filér jut a házber, adó, személyzeti fizetés és irodai szerek árának a levonása után egy-egy jó szerve s egy-egy jó sajátságára?!

— **Diák mulatság.** A lázár földi diákság folyó évi augusztus hó 28-án (tucukor) jótékony-czélú táncmulatságot és bohókás estélyt rendez cigányzenével. Belépti díj: személyjegy 70 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté este 8 órákor. Felülfizetések a jótékonyczélra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Igen helyett nem. A polgári anyakönyvvezetés behozatala óta — közel egy esztendeje — még nem fordult elő olyan eset, hogy a menyasszony a boldogító igen helyett a lesújtó nemmel tegye keserűvé a vágyakozó vőlegény reményeit. A napokban, mint nekünk írják, nagy násznéppel jelent meg Jerkov Lyubomir arcai legény Ó Becsén Csipits Szipka menyasszonyával az anyakönyvvezető előtt. De mikor az anyakönyvvezető feltette a kérdést a leányhoz, hogy akar-e ezen becsületes legény nevévé lenni, tagadó választ adott és elkezdte kifogásait felsorolni oly hosszun, hogy az anyakönyvvezető kénytelen volt az alkudozó násznépet elküldeni azzal, hogy majd akkor jöjjenek el, ha már otthon véglegesen megegyeztek.

Uj vasúti megállóhely. A temesvárnagy szent miklósi helyi erdőúti vasút Lovrin és Sándorháza állomásai közötti 14. számú űrháznál Pécsak elnevezéssel feltételes megállóhely létesített, hol folyó évi augusztus hó 10 ikétől kezdve az általános menetrend hirdetményben foglalt 4602. sz. vonat reggel 5 óra 59 perczkor, 4602. sz. vonat délelőtt 9 óra 49 perczkor, 4613. sz. vonat delután 5 óra 58 perczkor és 4612. sz. vonat este 6 óra 33 perczkor meg fog állani, ha ott fel- vagy leszálló utas fog jelentkezni. Ezen megállóhelyvel való személyforgalomban a következő menetrendi díjak fizetendők. Lovrin és Sándorháza állomásokkal az I. s Nagy Óz és Biled állomásokkal a 2-ik szomszédos forgalmu, — N.-Szt. Miklós és Kis-Becs-kerek állomásokkal az I. s Uj-Bessenyo állomásokkal a II-ik, végül Temesvár Józsefváros állomással a III-ik távolsági forgalmu menetdíjak.

Leforrzott gyermek. Verseczről írják: Radulov György verseczi lakos 4 éves gyermeke két leforrta az anyja a padkáról ügyetlenül lehuzott fazék forróvizével. A gyermek tegnapi iszonyu kinok közt meghalt.

Halál utközben. Serbán László oravicai kir. adótárnok a múlt héten többek társaságában kirándult a pompás tekvésű „Calugera“ erdei kápolnához. A férfiak utközben vígan énekeltek és Serbán daczára, hogy már 58 esztendő, szép tenor hangjával vezette az éneket. Egy forrásnál megpihentek, de alig ültek le, midőn Serbán rosszul lett és a bal karja alatt fájdalom nyilatásokat érzett. A férfiak elvitték a nem messze fekvő Ekl-féle malomba, a hol Serbán látszólag jobban lett, mire a társaság nélküle haladt tovább. De alig mult el néhány percz, midőn Serbán rosszul érezte magát és rövid kislódás után meghalt. A szerencsétlent szélhűtés érte. Serbán 41 évet töltött az állam szolgálatában és temetésére lement Ribiczey lugosi pénzügyigazgató is. A megboldoguit nagy családot hagy hátra.

(x) Általános Visszatérítési Pénztár. Örömmel konstatáljuk, hogy ezen intézet, melynek czéliját az alábbiakban ismertetjük, városunkban is megkezdte működését.

Fizessünk ezentúl mindenütt készpénzzel és kérjünk ennek ellenében a kereskedőtől és iparostól visszatérítési szelvényeket, melyek gyűjtése által idővel egy vagyonra teszünk szert. Ne sajnáljuk a költségmentes gyűjtéssel járó csekély fáradságot! A ki 100 korona értékű visszatérítési szelvényt gyűjtött, cserélje be egy ugyanily összegről szóló kötvényre, melyek az évenként kétszer megtartandó törlesztési huzáson részt vehessenek és teljes értékben beválthatnak. Az első huzás már 1897. évi július hóban lesz.

Legközelebb közzététetik azon czégek jegyzéke, melyek készfizető vevőknek visszatérítési szelvényeket adnak.

A liba.

Sárga pelyhes kis libácskát keresgélve bebarlangolta a mezőt, a határt egészen.

Hát biz azok kámforra váltak, nem akadt nyomukba!

Neki vágott az iharosnak, talán ott?

A barkás eperfák sugarai közt gunyos sziszegéssel suhant át a szél; az ibolyácskák, százsorszepek kidugták fejecskéiket a fűfalól, kíváncsian nézve azt a czicszoknyás kis parasztlánykát, ki néhány apró jószágát veresre bírja sirni szeméit. De ha oly kedvesek voltak azok neki! Hogy becézte, hogy óvta őket! . . . Ma nem . . . A lég tikkadt volt, perzselt a napsugár. Kaczor Julis behuzta magát a Csösz Áron ágakból összehevenyészett gunyhójába.

Nem tévé ő még ezt!

De hát a libák okos állatok — gondolá magában — minek azoknak őrző? hisz felügyelet nélkül is lebirják csipegetni a más ember vetését.

Aztán az a gunyhó alján elterített friss árpaszalma ugy ösztökölte, ugy nógató:

— Jössz te, pihenj meg rajtam!

Hát'sz épp' nyugalom után áhitott Julis. Nem kéréte magát, végighevert a szalmán. Gömbölyű karjai még érezni vélték a nap izó esőkját; hallá félálomban kis libuskáinak

gyenge pipegését, aztán nem érzett, nem hallott semmit.

Tegjait valami édes, valami mondhatatlanul kéjes zsihbadas fogta el; szemhéjai lecsukódtak . . .

— Elaludt . . .

Gunár, tel a hófaját, egész egy Ármádia, oszt még csak nem is billogosak! — sipított az Áron vékonyan — s kezdte terelni az „armadiát“ a tanyába.

Mire Julis felnyitá szempilláit, a nap már az ég peremén állott.

— Elaludtam, hosszan aludtam! — szólt a lány ásitozva — s fejét kidugta a gunyhó ajtaján.

Arca egybe olyan lett, mint a fal, tán még annál is fehérebb.

— Jézuskám, a libák . . .

— Hm, a libák? Porukat is elmosta az eső! Szép Juliska, gyöngy libuska, hiába keresed azokat az iharosban! A földi szeder indája, a galagonya tuskéje ruhájába akad.

— Ne menj tovább, fordulj vissza!

Majd biz, még csak az kéne! — s törtet Julis tükén, bokron át.

Az erdei virágok busan bölintgatnak; a szél sivit, tombol . . .

— Hahó, babám! hova oly sebtben?

Délecz vadász urfi toppan Julis elé. Ajka nevet, szeméi ragyognak, mint a karbunkulus. Gyűrűs ujjaival megcsipi a lányka arcját. Kemény az — csak ugy visszaugrik róla az ujj . . .

— Izé . . . a libák . . . Elveszték, nem tudom hol vannak . . . mert . . .

Hebeg, mintha a nyelvét kettéharapta volna.

— Anyádéi voltak?

— Nincs anyám. A Kócsót ismeri? ott lakik a falu végén, hát annak a libáit őrzöm.

— Takaros libapásztor vagy mondhatom. Julis nem bírja kiállani az ifju tüzes pillantásait; szemét a földre sűti.

— Hát oszt' most megver a Kócsó, ugy-e? Ne félj nagy vagy te ahhoz! Hány darab volt az a liba?

— Husz.

— Csak? — Nesze, dörzsöld a gazdád képéhez, — s két vadonat új tizes bankót csusztatott a lányka kezébe.

— No, most esőkölj meg engem. Tudod ugy cserébe! Eszem az ajkad, ne huzódosz hát. Nosza kis lány . . .

Julis arca kipirul, szive rendületlenül, szilajon ver.

— Nem, nem . . .

— Mit nem, lelke?

— Vegye vissza a pénzt . . . ingyen — ugy! . . . s földre dobva a két tizest, odaveti magát a legény ziháló keblére.

Az ibolyák, a százsorszepek pironkodva dugják fejüket a fű alá. A szél kacag . . .

— Hát majd a gazdád? kérdi az ifju.

Julis nem érti a kérdést, de azért felel;

— Hm, ő se szokta a csókomat megfizetni! . . .

Legujabb hírek.

Uj angol nagykövet.

London, aug. 17. A hivatalos lap jelenti, hogy Sir Monson E.-t az eddigi bécsi nagykövetet párisi nagykövetté és Sir Humboldt Horánt, az eddigi haagai követet bécsi nagykövetté nevezték ki.

Szociálisták a néppárt ellen.

Temesvár, aug. 17. A szociál-demokrata párt tegnap nagygyűlést tartott, melyen egyhangulag elfogadták az elnökség által az általános szavazati jog érdekében előterjesztett határozati javaslatot. Valamennyi szónok kikelt a néppárt ellen, e mellett Kossuth Ferencz, Ugron Gábor és a kormány működését is élesen bírálták. Egyébként a gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

A bolgár kabinetválság.

Szófia, aug. 17. Biztosra veszik, hogy a fejedelem visszatérése után Sztoilov beadja lemondását és Canlovot fogják megbízni az új kabinet alakításával. Az új miniszterium valószínűleg egészen oroszbarát lesz.

Szocialista lelkész.

Lemberg, aug. 17. Stojalovszky Stanislausz lelkészt, ismert paraszt szocialista vezért a pápa egyházi átokkal sújtotta. A szigorú ítélet oka az, hogy Stojalovszky nem engedelmeskedett a kuria rendelkezéseinek.

Táviratok.

A király születésnapja.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ er. táv.) O felsége születésnapját a főváros lakossága a szokásos loyaltással ülte meg az idén is. A templomokban hálaadó istenitiszteleteket tartottak. A hivatalos istenitiszteleten a budai Mátyás templomban Vaszary Kolos hercegprimás pontifikált fényes segédlettel. A misén jelen voltak báró Bánffy Dezső miniszterelnök vezetésével az összes miniszterek, a hatóságok fejei és ünnepi díszben óriási közönség. A „Szamos“ monitoron huszonegy ágyulövés dördült el a nagy mise alatt. A helyőrség kivonult a Vérmezőre, hol ő felsége születésnapjának alkalmából részt vett a táborig misén. Délután báró Bánffy miniszterelnök díszbédet adott, melyen a házigazda mondotta az első felköszöntőt a királynak. Az ország minden részéből érkező távirati tudósítások szerint mindenfelé fényesen ülték meg a mai napot.

Püspöki konferencia.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Vaszary Kolos hercegprimás által egybehívott püspöki konferencia holnap kezdi meg tanácskozásait, melynek tárgya a kongrua-rendezés és a katolikus autonomia lesz.

A német kabinetválság.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Berlinben a politikai körökben erősen hiszik, hogy a legutóbbi miniszterváltozással a kabinetválság aligha ér véget. Hohenlohe birodalmi kancellárnak állása is megvan rendülve, s csak a czár utazása miatt nem öltött akut jellegget a válság.

A bolgár miniszterválság.

Budapest, aug. 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából telegrafálják, hogy a mai hivatalos lap közli Nacsovicznak, a kereskedelmi miniszternek felmentését, egyuttal azt a királyi kéziratot is, mely Geacsovit bizza meg a pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével.

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Mayer Rezső.

Hirdetések.

912. tkvi szám. 1896.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. ker. és váltó törvényszék 1896. évi 55999. számú végzése következtében Dr. Ság Manó budapesti ügyvéd által képviselt Braun Ignác budapesti kereskedő javára Lesták Duró lucsatini lakos házaiparos ellen 250 frt s jár. erejéig 1896. évi július hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 315 frt 83 kr-ra becsült rövid-áru cikkek, ponyvasátor, ládák és portéka szállító kocsiából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagybecskereki kir. jbiróság 13748/1896. sz. végzése folytán 250 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi február hó 10-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 39 frt 80 krban biróilag már megállapított költségek erejéig N.-Becs-kereken a városháza előtti téren leendő eszközésére 1896. évi augusztus hó 28-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt N.-Becs-kerek 1896. évi augusztus hó 16. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

7498. szám tkvi 1896.

Arverési hirdetés és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Marczinák József és neje, Marczinák Erzsébet perlaszi lakos végrehajtást szenvedő elleni 58 frt 61 kr tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő német-écskai 147. sz. tkvi 507—509/a/1. hrszamu 174. ö. i. sz. ház és 375 □-öl beltelekkel 834 frt kikiáltási árban 1896. évi október hó 17-ik napjának d. e. 10 órájkor N.-Écska községhez tartozó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 83 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november hó 1. 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. tvszék tkvi irattárában s Német-Écskai község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék tkvi hatóságánál, 1896. július hó 25-ik napján.

Hniczky,
kir. tvszéki bíró.

759—1.1

1643. kig. 1896.

751—4.3

Hirdetés.

Alólirott előjáróság ezennel közhírré teszi, hogy Csenta község mintegy 9000 holdas határára kiterjedő vadászati jog folyó 1896. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órákor a községhez tartozó legtöbbet ígérőknek 1896. évi szeptember 1-től 1902. évi december 31-ig terjedő 6 egymásután következő évre nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 31 frt.

Ha a kikiáltási ár erejéig ajánlat nem tétetnek, az árverés 1896. évi augusztus hó 30-ig elhalasztatik, a mely napon a jog a kikiáltási áron alul is bérbe fog adatni. Csentán, 1896. évi augusztus 11-én.

Községi előjáróság.

6900. tkvi szám. 1896.

Arverési hirdetés és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szapadat Nikola és társai román-szárcsai lakosok végrehajthatónak özv. Petrovics mint kk. Petrovics Nikola t. és t. gyámja r. szárcsai lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 frt tőke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő r. szárcsai 11. számú tkvben. A I. 1. sor 241—242. hrsz. 99. ö. i. sz. ház 800 □-öl udvar és kerttel. — A 2. sor. 369/a/1. hrsz. 2 hold 912 □-öl legelő, 3 sor 472 hrsz. 800 □-öl park, 4 sor 534/a hrzi. 5 sor 676/a hrzi. számú és 6. sor 849/a hrzi. sz. alatti 6 hold szántóföldből álló ingatlanok kk. Petrovics Nicolát illető $\frac{1}{12}$ rész jutaleka 333 frt kikiáltási árban 1896. évi szeptember hó 9-ik napjának d. e. 10 órájkor

Rom.-Szárca községhez tartozó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne az árverésre kifizetett birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Az Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át vagyis 33 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék mint tkvi hatóság irattárában s a r.-szárcai község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tvszék telekkönyvi hatóságánál, 1896. évi június hó 20-án.

Hniczky,
kir. tvszéki bíró.

745—1.1

5736. sz. tkv. 896.

Arverési hirdetés.

A perlaszi kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Torontálmegye törvényhatósága végrehajthatónak Ivánov István idvori lakos elleni 76 frt 50 kr tőkekövetelés, 33 frt 65 kr eddigi, 4 frt megállapított jelenlegi és a még felmerülő költségek kielégítése végett 1896. évi szeptember hó 2. napjának d. e. 9 órákor Idvor községhez tartozó ezen kir. járásbíróság területén fekvő Idvor községe 109. sz. tkvben foglalt következő ingatlanokat u. m :

125. sz. ház és beltelek 112 frt; 61. hrsz. alatt gyümölcsös 5 frt; 107. hrsz. a. 2²⁰⁰ hold I. dülő I. oszt. szántó $\frac{1}{8}$ része 57 frt; 107. hrsz. a. II. dülő 2¹²⁰⁰ hold I. oszt. szántó $\frac{1}{8}$ része 40 frt; 107. hrsz. a. III. dülő 2¹²⁰⁰ hold I. oszt. szántó $\frac{1}{8}$ része 39 frt; 107. hrsz. a. IV. dülő 2¹²⁰⁰ hold I. oszt. szántó $\frac{1}{8}$ része 36 frt; 107. hrsz. a. V. dülő 4¹²⁰⁰ hold I. oszt. kaszáló $\frac{1}{8}$ része 48 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fog árvereztetni ekkorán magasabb ígért hiányában a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árának 10% készpénzben vagy óvadékképesnek nyilvanított értékpapirokban bánatpénz fejében letenni.

A kir. bíróság tkvi oszt. Perlaszon, 1896. május 25.

Bányász kir. aljbíró helyett:

Frankl Dezső,
kir. aljbíró.

761—1.1

7121. tkvi. sz. 1896

Ujabb árverési hirdetés.

A törökbecsei kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajthatónak Odzity Stéva végrehajtást szenvedő elleni 266 frt 75 kr iránti végrehajtási ügyében, a területen levő Kumán község határában fekvő 123. sz. tkvben foglalt A. I. 221. hrsz. 116. ö. i. sz. ház és beltelek 400 frt kikiáltási árban 1896. évi október hó 2-ik napjának délután 3 órákor Kumán községhez tartozó árverés alá tognak bocsájtatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvanított értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6 százalékos kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbíróság telekkönyvi irattárában és Kumán község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbíróság mint tkvi hatóságánál 1896. évi július hó 22-én.

Petrik,
kir. aljbíró.

760—1.1

7926. sz. I. 1896.

Pályázati hirdetés.

T.-Becse községében elhalálozás folytán megüresedett községi bábai állása ezenel pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 120 frt.

A kérvények folyó hó 30-ig nyujtandók be.

T.-Becsén, 1896. évi augusztus hó 11.

Gróf Bethlen Miklós
főszolgabíró.

772—3.1

Leány-nevelő- és tanintézet

VERSECZEN,

mely 35 év óta áll fenn.

nyilvánossági joggal van felruházva,

bennlakással összekötve, négy elemi- és négy polgári-osztálylyal bir, a városbáztéren, a Zoffmann-féle ház első és második emeletén van elhelyezve. Bejelentések az 1896/97-ik tanévre a szünő barmely napján személyesen is eszközölhetők. — A tanév kezdete szeptember hó 1-én. Bővebb felvilágosítást készséggel ad

Máyering Emma,
igazgató-tulajdonosnő.

733—5.4